

АГАТА КРИСТИ

Мистерията в синия експрес

Мистерията в Синия експрес © 1992

Agatha Christie Limited. All rights reserved.

The Mystery of the Blue Train © 1928 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE®, POIROT® are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and/or elsewhere. All rights reserved.

Художествено оформление на корицата – Димитър Стоянов
– Димó

© Издателство ЕРА, София, 2014

ISBN: 978-954-389-310-2

Книгите на ЕРА търсете на
www.erabooks.net

АГАТА КРИСТИ

МИСТЕРИЯТА В
СИНИЯ ЕКСПРЕС

ЕРА

ПЪРВА ГЛАВА

ЧОВЕКЪТ С БЯЛАТА КОСА

Беше около полунощ, когато един човек пресече площад „Конкорд“. Въпреки елегантното кожено палто, което загръщаше слабата му фигура, у него имаше нещо твърде сиво и дребно.

Дребен мъж с лице на плъх. Някой би казал, че такъв човек никога няма да играе забележителна роля и не би се издигнал в каквато и да е област. И все пак, ако направи това заключение, наблюдателят ще сгреша. Защото този човек, дребен и незначителен на вид, имаше ключова позиция в световните събития. В една империя, където управляваха плъхове, той бе цар.

Дори и сега едно посолство очакваше завръщането му. Само че най-напред трябваше да си свърши работата – работа, с която посолството не беше официално запознато. Бледото му лице блестеше на лунната светлина. Върху тънкия нос нямаше и следа от извивка. Баща му беше полски евреин, шивашки калфа, и целта, която преследваше този човек, бе такава, каквато би допаднала на баща му.

Той стигна до Сена, премина я и навлезе в един от най-малко почтените квартали на Париж. Тук спря пред висока занемарена къща и се отправи към апартамент на четвъртия етаж. Едва почука и вратата отвори жена, която явно го бе очаквала. Тя не го поздрави, но му помогна да свали балтона си и го отведе към безвкусно мебелираната всекидневна. Електрическата крушка бе покрита с мръсен абажур в розово, който смекчаваше, ала не можеше да прикрие неумело поставения грим на лицето на жената.

Не скриваше и широките монголоидни черти. Нямаше и съмнение относно професията и народността на Олга Демирова.

– Всичко наред ли е, малката?

– Всичко, Борис Иванович.

Той кимна и промърмори:

– Не мисля, че са ме проследили.

Но в гласа му се долавяше безпокойство. Той отиде до прозореца, леко придърпа завесата и старателно се взря навън. След миг рязко се отдръпна.

– Не мисля, че са ме проследили.

– На отсрещния тротоар има двама души. Струва ми се, че... – Той замълча и загриза ноктите си – навик в подобни състояния.

Рускинята поклати глава.

– Те си бяха тук още преди да дойдеш.

– Все едно. Струва ми се, че гледаха насам.

– Възможно е – съгласи се с безразличие тя.

– Но тогава...

– Какво от това? Дори ако знаят, няма да тръгнат след теб.

На устните му се изписа тънка, цинична усмивка.

– Да – съгласи се той, – това е вярно. – Замисли се за миг и добави: – Проклетият американец! Той може да се грижи за себе си както всеки друг.

– Предполагам.

Той пак отиде до прозореца и иронично промърмори:

– Солидни купувачи. Изглеждат познайници на полицията. Е-хе, желая на братята апаша успешен лов.

Олга Демирова поклати глава.

– Ако американецът е такъв, какъвто го описват, за да успеят, ще са им нужни повече от двама пъзливи апаша. – Тя млъкна. – Чудя се...

– Е?

– Нищо. На два пъти тази вечер един мъж мина по улицата. Един мъж с бяла коса.

– Че какво от това?

– Ами когато мина покрай онези двамата, изпусна ръкавицата си. Единият от тях я повдигна и му я подаде. Изтъркан номер.

– Искаш да кажеш, че белокосият е техен шеф?

– Нещо такова.

Рускинята изглеждаше разтревожена и объркана.

– Сигурнали си, че пакетът е запазен? Не е фалшифициран, нали? Толкова много се говореше, толкова много...

Той пак загриза ноктите си.

– Сам прецени.

Тя се наведе и ловко разрови въглищата в камината. Изпод смачканите купчинки вестници измъкна продълговат пакет, увит в мръсен вестник, и го подаде на мъжа.

– Гениално! – закима одобрително той.

– На два пъти претърсват апартамента. Разпориха дюшека на леглото ми.

– Тъкмо както казах – изръмжа той. – Много се говори. Срешихме и с пазаренето за цената.

Той разви пакета. В него имаше друго малко пакетче, увито в кафява хартия. Тъкмо развиваше и него, когато прозвуча острият звук на звънеца.

– Американецът е точен – каза Олга, поглеждайки часовника си.

Тя излезе и след миг се върна, въвеждайки широкоплещест мъж, чийто презокеански произход бе очевиден. Острият му поглед премина от единия към другия.

– Господин Краснин? – запита учтиво той.

– Да – отвърна Борис. – Трябва да се извиня за... за необичайността на тази среща. Необходима е секретност. Аз... по никакъв начин не мога да си позволя да бъда свързан с тази работа.

– Наистина? – любезно запита американецът.

– Имам думата ви, че по сделката няма да се вдига шум, нали? Това е едно от условията на продажбата.

Американецът кимна.

– По това вече сме се разбрали – каза равнодушно. – Сега може би ще ми връчите стоката?

– Носите ли парите в банкноти?

– Да – отвърна другият, обаче не направи никакво движение да ги извади. След мигновено колебание Краснин посочи малкия пакет на масата.

Американецът го взе и го разви. Поднесе съдържанието под силната светлина на едно джобно фенерче и го подложи на много щателно изследване. Удовлетворен, измъкна от джоба си дебел кожен портфейл и отброи от него снопче банкноти. Тях връчи на руснака, който внимателно ги преброи.

– Всичко е наред, нали?

– Благодаря, господине. Всичко е наред.

– Така – каза другият, пусна небрежно пакетчето в джоба си и се поклони на Олга. – Лека нощ, мадам. Лека нощ, господин Краснин.

После излезе и затвори вратата след себе си. Мъжът и жената се спогледаха. Краснин прокара език по пресъхналите си устни.

– Чудя се... дали ще успее да се прибере до хотела си – промърмори.

Двамата се насочиха към прозореца – тъкмо навреме, за да видят американеца, който излизаше на улицата. Той се насочи вляво и закрачи уверено, без да се обърне нито веднъж. Две сенки се прокраднаха от насрещния изход и безшумно го последваха. Преследваният и преследвачите потънаха в нощта. Олга Демирова каза:

– Ще се прибере благополучно. Няма защо да се боиш... или пък да се надяваш, все едно.

– Защо мислиш така? – полюбопитства Краснин.

– Човек, който е успял да натрупа толкова пари, не може да е глупак – отвърна тя. – Та като стана дума за пари...

Загледа многозначително Краснин.

– Е?

– Моят дял, Борис Иванович.

След известно колебание мъжът ѝ подаде две от банкнотите. Тя кимна и с абсолютна липса на чувственост пъкна банкнотите в чорапа си.

– Така е добре – засмя се Олга.

Той я загледа с любопитство.

– Не съжаливаш ли, Олга Василевна?
– Да съжаливам? За какво?
– За това, което ти беше в ръцете. Има жени, повечето от тях, струва ми се, са луди по такива неща.

Тя кимна замислена.

– Да, така е. Повечето жени страдат от тази лудост. Аз не. Чудя се... – Замълча.

– Какво? – запита той заинтересувано.

– Наистина, американецът ще съумее да ги запази, в това съм сигурна. Но после...

– За какво мислиш?

– Разбира се, той ще ги даде на някоя жена – рече замислено Олга. – Чудя се какво ще стане тогава.

Тя тръсна глава и се отправи към прозореца. Внезапно възкликна и кимна към мъжа:

– Ела, тъкмо онзи минава по улицата. Човекът, за когото ти споменах.

Двамата се взряха навън. Един строен и елегантен човек вървеше бавно по улицата. Беше с цилиндър и пелерина. Когато мина покрай уличната лампа, тя освети гъста бяла коса.

ВТОРА ГЛАВА

ГОСПОДИН МАРКИЗЪТ

Човекът с бялата коса продължи пътя си, без да бърза, видимо безразличен към всичко наоколо. След малко зави надясно, после вляво. От време на време си тананикаше някаква мелодия.

Изведнъж се закова на място и се ослуша. Бе чул определен звук. Трябва да беше или експлозив, или изстрел. Леко се усмихна. После продължи бавната си разходка.

След като зави на ъгъла, той се натъкна на група непознати. Представител на закона записваше нещо в бележника си, а край него се бяха събрали няколко

закъснели минувачи. Човекът с бялата коса любезно се обърна към един от тях:

– Явно нещо се е случило.

– О, да, господине. Двама апаши нападнаха един възрастен американски джентълмен.

– Сториха ли му нещо?

– О, не! – Мъжът се засмя. – Американецът имаше в джоба си револвер и преди още да го доближат, той стреля, те се уплашиха и офейкаха. Както винаги полицията пристигна много късно.

– Аха! – рече човекът с бялата коса, без да прояви признаци на вълнение.

Кротко и безучастно продължи своето нощно странстване. Прекоси Сена и навлезе в най-богатите квартали на града. Около двацет минути по-късно спря пред една къща на тихия аристократичен булевард.

Магазинът (защото това бе магазин) бе скромен и непретенциозен. Д. Папополус, търговец на антики, беше толкова известен, че не се нуждаеше от реклама и в действителност повечето от сделките му не се извършваха в магазина. Господин Папополус бе собственик на изискан апартамент с изглед към Елисейските полета и логично бе да се предполага, че по това време може да бъде намерен там, а не на работното си място, но човекът с бялата коса уверено натисна звънеца, хвърляйки преди това погледи в двете страни на пустата улица.

Вратата се отвори и на прага застана един мъж. Беше мургав и носеше златни обици.

– Добър вечер – каза белокосият. – Вътре ли е господарят ти?

– Господарят е тук, но не приема случайни посетители по това време на нощта – изръмжа другият.

– Мисля, че мен ще приеме. Кажете ми, че неговият приятел господин маркизът е тук.

Прислужникът откряна вратата малко повече и му позволи да влезе.

Мъжът, който се бе представил като господин маркизът, бе закрил лицето си с кърпа, докато говореше. Когато

прислужникът се завърна със съобщението, че на господин Папополус ще му е приятно да приеме посетителя, видът на маркиза бе претърпял нова промяна. Прислужникът трябва да беше много ненаблюдателен, или много добре обучен, тъй като не прояви изненада при вида на малката черна копринена маска, която скриваше лицето на посетителя. Отвеждайки го до една врата в дъното на коридора, той я отвори и събщи почтително:

– Господин маркизът.

Мъжът, който се надигна да посрещне странния гост, бе внушителен. У господин Папополус имаше нещо патриархално. Той беше човек с високо чело и чудесна бяла брада. Обноските му криеха нещо духовно и благочестиво.

– Скъпи мой приятелю – започна господин Папополус. Говореше на френски, с плътен и мелодичен тембър.

– Моля да ме извините – започна посетителят – за късния час.

– О, няма защо, няма защо – отвърна господин Папополус, – това е приятен час на нощта. Прекарали сте, предполагам, една интересна вечер?

– Не лично – отвърна господин маркизът.

– Не лично – повтори Папополус, – не, не, естествено не. Но имаше новини, а? – Той се втренчи в маркиза. В погледа му най-малко можеше да се открие нещо духовно и благочестиво.

– Нещо ново. Опитът пропадна. Аз и не очаквах друго.

– Точно така – каза Папополус. – Жестокостта...

Той размахва ръце да обясни крайното си отвращение от насилието в каквато и да е форма. Наистина, в него и в стоката, с която търгуваше, нямаше нищо грубо. Папополус бе добре познат в повечето европейски дворове и кралете го наричаха приятелски Деметриус. Ползваше се с реномето на извънредно дискретен, а това, заедно с благородството и външността му, го въвеждаше в много съмнителни сделки.

– Прякото нападение – започна Папополус, клатейки глава – понякога е уместно, но не много често.

Като сви рамене, маркизът забеляза:

– То спестява време. А неуспехът не струва нищо или почти нищо. Другият план няма да се провали.

– Слушам ви – каза Папополус и го загледа с оживление.

– Възлагам големи надежди на вашата хм... организация – обясни търговецът на антики в отговор на едно кимване на събеседника.

Господин маркизът мило се усмихна:

– Струва ми се, мога да кажа, че надеждите ви не са напразни.

– Вие имате изключителни шансове – изрече търговецът с лека завист в гласа.

– Ще ги използвам – отвърна маркизът. После стана и вдигна пелерината, която бе захвърлил на облегалката на един стол. – Ще ви държа в течение, господин Папополус, чрез обичайните канали, обаче в преговорите не бива да има никаква задръжка.

Търговецът се поклони.

– В моите сделки никога няма задръжка.

Маркизът се усмихна и без да се сбогува, излезе от стаята.

Папополус остана замислен за миг, галейки бялата си брада, после тръгна към една друга врата, която се отваряше навътре. Като обърна дръжката, млада жена, долепила ухо на ключалката, политна напред. Господин Папополус не прояви нито изненада, нито безпокойство. Очевидно това бе съвсем естествено за него.

– Е, Зия? – запита той.

– Не го чух да си отива – обясни тя.

Беше симпатична девойка с тъмни очи. Голямата прилика с Папополус издаваше, че са баща и дъщеря.

– Досадно е – продължи с раздражение тя, – че човек не може едновременно да гледа и да слуша през ключалката.

– Това често е дразнило и мен – призна Папополус.

– И така, това е господин маркизът – бавно изрече Зия.

– Винаги ли носи маска, татко?

– Винаги.

Настъпи известно мълчание.

– Предполагам, че дойде заради рубините? – попита тя.

Баща ѝ кимна.

– Какво си мислиш, мое малко момиче? – запита я, а черните му очички я гледаха учудено.

– За господин маркиза ли?

– Да.

– Мисля – започна бавно Зия, – че много рядко се случва да срещнеш гладко избръснат англичанин, който да говори така добре френски.

– Аха – каза Папополус, – значи така мислиш? Както обикновено той не се предаваше, но уважи мнението ѝ.

– Мисля също – допълни Зия, – че главата му бе доста голяма.

– Масивна – съгласи се баща ѝ. – Доста голяма. Но този ефект се получава винаги при употребата на перука.

Двамата се спогледаха и се засмяха.

ТРЕТА ГЛАВА

„ОГНЕНОТО СЪРЦЕ“

Руфъс ван Олдин мина през въртящата се врата на хотел „Савой“ и се упъти към рецепцията. Дежурният администратор го поздрави с почтителна усмивка.

– Драго ми е, че пак ви виждам, господин Ван Олдин.

Американският милионер кимна в отговор и запита:

– Всичко е наред, нали?

– Да, сър. Майор Кентън е горе в апартамента.

Ван Олдин кимна повторно.

– Някакво писмо?

– Всички ги изпратихме горе, господин Ван Олдин. О, момент, моля. – Служителят бръкна в една преграда и поднесе едно писмо. – Пристигна само преди пет минути.

Руфъс ван Олдин взе писмото и когато видя плавния женски почерк, лицето му мигом се измени. Резките му черти се смекчиха и твърдата линия на устата му се отпусна.

Той изглеждаше вече друг човек. Запъти се към асансьора с писмото в ръка и все още с усмивка на устните.

Във всекидневната на неговия апартамент млад човек седеше зад бюрото и подреждаше кореспонденцията с опитност, породена от дългата практика. При влизането на Ван Олдин той скочи на крака.

– Здравей, Кентън.

– Радвам се, че се връщате, сър. Добре ли прекарахте?

– Горе-долу – отвърна милионерът безстрастно. – Париж е съвсем незначителен град днес. Все пак аз получих това, за което отидох. – Той се усмихна на себе си някак зловещо.

– Вие винаги успявате в това – засмя се секретарят.

– Така е – съгласи се милионерът.

Говореше като човек, който констатира добре известен факт. Съблече тежкия си балтон и се запъти към бюрото.

– Нещо спешно?

– Не мисля, сър. Все текущи въпроси. Не съм успял дори да ги сортирам.

Ван Олдин кимна леко. Той беше човек, който рядко изричаше упреци или похвали. Действията му към хората, които наемаше, бяха прости: той ги пробваше известно време и незабавно освобождаваше неподходящите. Изборът му бе необикновен. Кентън например бе срещнал случайно в един швейцарски курорт преди два месеца. Беше му допаднал неговият атестат от Войната. Там Ван Олдин откри обяснение за накуцването му. Кентън не бе скрил факта, че търси работа, и наистина плахо бе запитал милионера дали не знае някоя подходяща длъжност. Ван Олдин си припомни с усмивка удивлението на младия човек, когато му бе предложен постът на секретар при самия прочут мъж.

– Но... но аз нямам опит в търговските работи – бе заекнал той.

– Това е без значение, разбира се – бе отговорил американецът. – Аз имам трима секретари на тази длъжност. Но вероятно през идните шест месеца ще остана в Англия, затова ми е необходим един англичанин, който... е, който може да ме въведе в обществото.

По-нататък предположенията на Ван Олдин се потвърдиха. Кентън се оказа бърз, интелигентен и способен. Притежаваше и финес в обноските.

Секретарят посочи три-четири писма, поставени на ръба на бюрото.

– Може би ще е най-добре, сър, да ги прочетете – намекна той. – Най-горното е относно договора с Колтън.

Но Руфъс ван Олдин го възпря с ръка.

– Не възнамерявам да чета дивотии тази нощ. Всичко може да почака до сутринта. Освен това... – добави, оглеждайки писмото, което държеше в ръката си. Отново на устните му заигра лукава усмивка.

Ричард Кентън се усмихна съчувствено.

– Госпожа Кетринг? – каза той. – Тя телефонира вчера и днес. Изглежда, много настоява веднага да се види с вас, сър.

– Така ли?

Усмивката изчезна от лицето на милионера. Той разкъса плика, който държеше в ръката си, и измъкна листа. Докато го четеше, лицето му стана мрачно, а устните му придобиха добре познатата на Уолстрийт зловеща гримаса, докато веждите му злокобно се свиха. Кентън тактично се отстрани и започна да сортира разтворените писма. Милионерът изруга, а юмрукът му разтърси масата.

– Не ще търпя това! – изръмжа на себе си той. – Бедното ми момиче! Добре че старият ѝ татко е до нея.

Няколко минути той крачи със свити вежди из стаята. Кентън все още седеше наведен над бюрото. Изведнъж Ван Олдин рязко се спря и грабна палтото си от стола, където го бе захвърлил.

– Ще излизате ли, сър?

– Да, отивам да се видя с дъщеря си.

– Ако телефонират от Колтън...

– Кажи им да вървят по дяволите! – изруга американецът.

– Разбирам – отвърна секретарят.

Ван Олдин облече палтото си, нахлупи шапката си и се запъти към вратата. Спря се с ръка на бравата.

– Ти си добро момче, Кентън – каза той. – Не се тревожи, когато се раздрънкам.

Кентън се усмихна леко, но не отговори.

– Рут е единственото ми дете – продължи Ван Олдин – и никой на света не знае какво означава тя за мен. – Бледа усмивка озари лицето му. Той пъхна ръка в джоба си. – Искаш ли да ти покажа нещо, Кентън?

Пристъпи към секретаря и измъкна от джоба си пакетче, грижливо обвито в кафява хартия. Разви го и разкри голяма изтъркана кутия от червено кадифе, в средата на която бяха гравирани някакви инициали с корона. Той отвори кутията и секретарят притаи дъх. На слабата светлина камъните искряха като кръв.

– Господи, сър! – възкликна Кентън. – Те... истински ли са?

Ван Олдин тихо се засмя.

– Въпросът ти не ме учудва. Сред тези рубини се намират трите най-големи в света. Екатерина Руска ги е носила, Кентън. Ей-този средният е прочутото „Огнено сърце“. Той е изключителен, без нито едно петънце.

– Не – промълви секретарят, – те сигурно струват цяло състояние!

– Четиристотин или петстотин хиляди долара – отвърна Ван Олдин безразлично, – без да смятаме тяхната историческа стойност.

– И вие ги носите така свободно в джоба?

Ван Олдин се засмя.

– А-ха. Виждаш ли, те са моят малък подарък за Рут.

Секретарят се усмихна.

– Сега разбирам настойчивостта на госпожа Кетринг по телефона.

Но Ван Олдин поклати глава. Лицето му пак стана мрачно.

– Тук грешиш. Тя не знае. Те са моята малка изненада. – Затвори кутията и пак започна бавно да я увива. – Тежко е наистина, Кентън. Колко малко може да стори човек за тези, които обича. Аз мога да купя за Рут какво ли не, за да

задоволя желанията ѝ. Мога да окача това бижу на врата ѝ, ще ѝ подаря няколко мига щастие може би, но...

Той поклати глава.

– Когато една жена не е щастлива в собствения си дом...

Не довърши мисълта си. Секретарят кимна сдържано. Той по-добре от всеки знаеше славата на Дерик Кетринг. Ван Олдин въздъхна. Прибра пакета в джоба на палтото си, кимна на Кентън и напусна стаята.